

První pomoc při podezření na úraz hlavy

Mechanismus úrazu, možné komplikace a management

Tamara Skříšovská

Výukové cíle

- Student se naučí základní algoritmus přístupu k pacientovi s úrazem hlavy.
- Student se dozví, jak zhodnotit stav vědomí pacienta.

Mechanismus úrazu

Pád z výšky

Sportovní aktivity

Dopravní nehody

Fyzický útok

Mechanismus úrazu - závažnost

- Pohmoždění nebo poranění kůže hlavy
- Otřes mozku
- Fraktura kalvy a baze lebni
- Závažné zranění hlavy (vysokoenergetické)
  - izolované nebo jako součást polytraumatu
  - riziko vzniku intrakraniálních hematomů (epidurální a subdurální)
  - vnitřní krvácení nemusí být doprovázeno zevními známkami poranění

Kdy vyhledat lékařskou pomoc?

Ztráta vědomí

Amnézie na událost

Opakované zvracení

Zhoršování bolesti hlavy

Smyslové poruchy (vizu, slyšení)

Náhlá změna chování (agrese, apatie...)

Krvácení nebo únik tekutiny z nosu/ uší

Křeče

Slabost nebo brnění v končetinách

Obtížná chůze nebo řeč

Nestejná šířka zornic

Management

- V závislosti na závažnosti poranění
- CAVE podezření na úraz krční páteře
- Bazální algoritmus **ABCDE**
- Zhodnocení stavu vědomí pomocí AVPU
  - Alert- bdělý
  - Verbal- reaguje na oslovení
  - Pain –reaguje na bolestivý stimul
  - Unresponsive-nereaguje na žádný podnět

Management

1. Bezpečnost
2. Poloha (vědomí vs. bezvědomí)
3. Volat ZZS
4. Tepelný komfort
5. Zástava krvácení

Na závěr

- Stav se může rychle měnit (lucidní interval), postiženého neopouštějte a mějte plán, jak reagovat v případě ztráty vědomí nebo zástavy dechu (KPR)
- Pokud ke zranění došlo při sportu nedovolte postiženému, aby v aktivitě pokračoval, dokud jej neprohlédne lékař
- Postižený by měl vyhledat lékařskou pomoc při úrazu hlavy pokud: je starší 65 let, bere léky na srážlivost krve, v minulosti prodělal neurochirurgický zákrok, zranění doprovází drogová nebo alkoholová intoxikace

Výstupy z učení

- Student je schopen rozpoznat symptomy závažného poranění hlavy.
- Student ví, kdy vyhledat lékařskou pomoc u úrazu hlavy.

Zdroje

- <https://www.prpom.cz/urazy-hlavy/>
- <https://mladyzdravotnik.cz/prvni-pomoc/poraneni-hlavy/>
- <https://www.moh.gov.sa/en/HealthAwareness/EducationalContent/Firstaid/Pages/008.aspx>
- AUSTIN, Margaret, Rudy CRAWFORD a Vivien J. ARMSTRONG. *První pomoc: autorizovaná příručka organizací St John Ambulance, St Andrew's First Aid a British Red Cross*. Přeložil Petr STŘÍBRNÝ. V Praze: Slovart, 2015. ISBN 9788073913861.

MUNI | SIMU MED